

FONDAS FILM

Forkortelser: I: Instruktør; S: Medspillere; Col.: Columbia; Par.: Paramount; U.A.: United Artists; W.B.: Warner Bros. Når kun originaltitlen er angivet, har filmen ikke været vist i Danmark.

THE FARMER TAKES A WIFE. 1935. Fox. I.: Victor Fleming. S.: Janet Gaynor, Charles Bickford.

WAY DOWN EAST. 1935. Fox. I.: Henry King. S.: Janet Gaynor, Rochelle Hudson.

I DREAM TOO MUCH (Min lykkedrøm). 1935. RKO. I.: John Cromwell. S.: Lily Pons.

TRAIL OF THE LONESOME PINE. (Den uskrevne lov). 1936. Walter Wanger Pict. I.: Henry Hathaway. S.: Sylvia Sidney, Fred MacMurray.

SPENDTHRIFT. 1936. Par. I.: Raoul Walsh. S.: Pat Paterson, Mary Brian.

THE MOON'S OUR HOME. (Først gift og så forlovet). 1936. Walter Wanger Pict. I.: William A. Seiter. S.: Margaret Sullavan.

YOU ONLY LIVE ONCE. (Du lever kun een gang). 1937. U.A. I.: Fritz Lang. S.: Sylvia Sidney.

WINGS OF THE MORNING. (Zigøjnerprinsessen). 1937. Fox. I.: Harold Schuster. S.: Annabella.

SLIM. 1937. W.B. I.: Ray Enright. S.: Pat O'Brien.

THAT CERTAIN WOMAN. (Hendes fortid). 1937. W.B. I.: Edmund Goulding. S.: Bette Davis, Ian Hunter.

I MET MY LOVE AGAIN. 1938. Walter Wanger Pict. I.: Arthur Ripley & Joshua Logan. S.: Joan Bennett.

JEZEBEL. (Jezebel). 1938. W.B. I.: William Wyler. S.: Bette Davis, George Brent.

BLOCKADE. (Blokade). 1938. Walter Wanger Pict. I.: William Dieterle. S.: Madeleine Carroll, Leo Carrillo.

THE MAD MISS MANTON. (Syv piger jager en morder). 1938. RKO. I.: Leigh Jason. S.: Barbara Stanwyck.

SPAWN OF THE NORTH. (Ishavspiraterne). 1938. Par. I.: Henry Hathaway. S.: George Raft, Dorothy Lamour.

JESSE JAMES. (Jesse James, den lovløse). 1939. Par. I.: Henry King. S.: Tyrone Power, Nance Kelly, Randolph Scott.

LET US LIVE. (Lad os leve). 1939. Col. I.: John Brahm. S.: Maureen O'Sullivan, Ralph Bellamy.

THE STORY OF ALEXANDER GRAHAM BELL. (Geniets triumf). 1939. Fox. I.: Irving Cummings. S.: Don Ameche, Loretta Young.

YOUNG MR. LINCOLN (Lincoln, folkets helt). 1939. Fox. I.: John Ford. S.: Alice Brady, Marjorie Weaver, Arleen Wheelan.

DRUMS ALONG THE MOHAWK (Flammer over Mohawk). 1939. Fox. I.: John Ford. S.: Claudette Colbert, Edna May Oliver.

GRAPES OF WRATH (Vredens druer). 1940. Fox. I.: John Ford. S.: Jane Darwell, John Carradine.

LILLIAN RUSSELL. 1940. Fox. I.: Irving Cummings. S.: Alice Faye, Don Ameche, Edward Arnold.

RETURN OF FRANK JAMES (Frank James vender tilbage). 1940. Fox. I.: Fritz Lang. S.: Gene Tierney, Jackie Cooper.

CHAD HANNA. 1940. Fox. I.: Henry King. S.: Dorothy Lamour, Linda Darnell, Jane Darwell.

THE LADY EVE. (En moderne Eva). 1941. Par. I.: Preston Sturges. S.: Barbara Stanwyck.

YOU BELONG TO ME. (Doktorens mand). 1941. Fox. I.: Wesley Ruggles. S.: Barbara Stanwyck.

WILD GEESE CALLING. 1941. Fox. I.: John Brahm. S.: Joan Bennett.

THE MALE ANIMAL. 1942. W.B. I.: Elliott Nugent. S.: Gene Tierney, Olivia de Havilland.

RINGS ON HER FINGERS. 1942. Fox. I.: Rouben Mamoulian. S.: Gene Tierney, Laird Cregar.

THE MAGNIFICENT DOPE. 1942. Fox. I.: Walter Lang. S.: Lynn Bari, Don Ameche.

TALES OF MANHATTAN. (Seks skæbner). 1942. Fox. I.: Julien Duvivier. S.: Ginger Rogers.

THE BIG STREET. 1942. RKO. I.: Irving Reis. S.: Lucille Ball.

THE IMMORTAL SERGEANT. (Den udelige sergent). 1943. Fox. I.: John M. Stahl. S.: Thomas Mitchell, Maureen O'Hara.

THE OX-BOW INCIDENT. (De døde ved daggr). 1943. Fox. I.: William A. Wellman. S.: Dana Andrews.

MY DARLING CLEMENTINE. (My darling Clementine). 1946. Fox. I.: John Ford. S.: Linda Darnell, Victor Mature.

THE FUGITIVE. 1947. Argosy Pict. I.: John Ford. S.: Dolores del Rio, Pedro Armendariz.

THE LONG NIGHT. 1947. A. Litvak Prod. I.: Anatole Litvak. S.: Barbara Bel Geddes, Ann Dvorak.

DAISY KENYON. 1947. Fox. I.: Otto Preminger. S.: Joan Crawford, Dana Andrews.

FORT APACHE (Fort Apache). 1948. Argosy Pict. I.: John Ford. S.: John Wayne, Shirley Temple.

ON OUR MERRY WAY. (Når enden er god). 1948. Benedict Bogeaus Prod. I.: King Vidor. S.: James Stewart.

HOFTEATRET OG DE LEVENDE BILLEDER

AF ROBERT NEIIENDAM

Teatermuseet ved Christiansborg kan kaldes for en åndelig fødselsstiftelse. Meget af det, som siden fik plads i folket, fremkom første gang i det gamle rum. Forbindelser mellem mennesker, hvis virken skulle få stor betydning, blev knyttet dér. Casortis pantomimer, som stadig er en stor attraktion i Tivoli og navnlig interesserer amerikanske turister, havde sit vinterhi i Christiansborgs buegang. J. L. Heiberg traf blandt balletskolens ele-

ver sin muse, der blev hans berømte hustru, og sammenkomsten var grundlaget for den danske vaudeville og „Elverhøj“; et andet dansebarn, Louise Rasmussen, mødte sin prins, hvis gemalinde hun blev, da han havde bestegit tronen. H. C. Andersen fandt vej til danseskolen ad den endnu eksisterende „Berømmelsens Trappe“, August Bournonville indstuderede sine værker, der opføres endnu, og den elskelige nationale komedie „Genboerne“ fremførtes første gang af studenter. Men det væsentligste af det altsammen var vel oplæsningskunstens tilbivelse i 1809 ved Shakespeares oversætter Peter Foersom. Den kunstart bredte sig via forsamlingshuse landet over og nåede op til Københavns universitet for nu gennem Statsradiofonien at trænge ind i hundred tusinder af hjem, hvor litteratur før i tiden var et ukendt begreb. Og dog påstod en ledende arkitekt, som ønskede det gamle rum fra 1766 nedrevet, at lokalet ingen „interesse“ havde. Ja, der gik hårde kampe forud for bevarelsen.

Da de levende billeder endnu ikke var blevet „levende“, men dog kunne fremkaldes på det hvide lærred ved hjælp af Drummonds kalkklys, fik forevisningerne også sit hjemsted i det gamle teater. Madam F. Løhr var en foregangskvinde på området, og med hofmarskallatets tilladelse — teatret var dengang et kongeligt domæne — drev hun sin forretning i en årrække, navnlig ved juletid. Billederne bestod især af transparent-malerier af bibelsk eller geografisk indhold. Hun satte avertissementer i aviserne, og „Dagbladet“ skrev (21. jan. 1875), at man sparede besværlighed ved på denne måde at se berømte museer og kunstsamlinger. Navnlig burde ungdommen benytte lejligheden til at udvikle kunstsansen og kundskaberne. Bladet anbefalede især publikum at se en serie astronomiske optagelser, for eks. et fotografi af månen og en række prospekter af jordkloden. Også billeder fra udgravningerne i Pompei og ved Akropolis hørte til den belærende og ikke blot adspredende underholdning. Når forevisningsperioden var forbi, takkede madam Løhr i sine avertissementer publikum „for den Interesse, hvormed man hidtil havde fulgt hendes Forestillinger“. Forevisningerne har næppe været en dårlig forretning, siden hun stadig kom igen, hjulpet af et ungt menneske ved navn *Constantin Philipsen*, og der er ingen tvivl

om, at hans store sans for billedernes fremtid blev vakt ved disse forestillinger. Siden blev han, som alle ved, en af filmens pionerer, der i 1904 startede den første biograf, „Kosmorama“ på Østergade. Nu havde han et levende materiale at arbejde med, og da han var en dygtig og foretagsom mand, skabte han i 1912 i den tidligere jernbanehal Københavns første store billedteater. Gennem hans indsats kan der altså trækkes en tydelig linie fra det gamle hofteater til den moderne biograf.

Men ikke nok med det.

Den første danske dramatiske film blev i 1903 af hof Fotograf *Elfelt* optaget i teatrets umiddelbare nærhed, nemlig buegangene ved Ridebanen, der skulle forestille en fængselsgang, hvorigenem forbrydersken blev fort til skafottet. Man kan tænke sig filmens kvalitet, når man ved, at hele handlingen blev udspillet på tre minutter.

Blandt det meget, som H. C. Andersen forudsagde i sin digtning, var også, at det gamle teater ville ende som museum. Han lod i sin ungdomsbog „Fodrejse fra Holmens Canal til Østpynten af Amager“ et kalejdoskop „vise al Theatereffekten fra det nittende Aarhundrede“. Madam Løhrs virksomhed blev også på en måde forudsagt, idet han lod billeder vise „Klipper med Vandfald, brændende Byer, Skyer med Ildregn og strandende Skibe“. Constantin Philipsen anede næppe, i hvilket fint kulturelt selskab han historisk set kom, da han startede sin livsgerning som hjælper hos madam Løhr.

UUDGRUNDELIG?

*John Bainbridge: »Garbo«
(Doubleday and Company 1955).*

Vedrørende *Garbo* ønsker man gerne bidrag til først og fremmest to kategorier spørgsmål: 1) Hvor stor en skuespillerinde er (var?) hun? I hvilke af sine 24 spillefilm var hun bedst? Hvor meget af tilskuerens betagelse fik hun forærende på grund af sin fysiske skønhed, hvor meget af den dermed forbundne udstråling var natur, hvor meget kunst? 2) For så vidt som det er af interesse for en bedømmelse af hendes kunstneriske statur: Hvordan er hun? Er hun bange, frigid, neurotisk, forfinet, vulgær, intelligent? Hvorfor spiller hun ikke mere?

Det er et rimeligt forlangende, at en *Garbo*-biografi forsøger at kaste lys over